

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 12. decembra 2018. godine
Ref. br.: RK 1298/18

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI77/18

Podnosilac

Habib Osmani

Ocena ustavnosti presude AC-I-15-0292-A0001 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od 3. maja 2018. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Habib Osmani iz sela Žitinje, opština Vitina (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Sahit Musa, advokat iz Vitine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće), AC-I-15-0292-A0001 od 3. maja 2018. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 5. maja 2018. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo garantovano članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 31. maja 2018. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), je na administrativnoj sednici usvojio izmenu-dopunu Poslovnika, koji je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, pri razmatranju zahteva, Ustavni sud će se pozvati na pravne odredbe novog Poslovnika na snazi.

Postupak pred Sudom

6. Dana 4. juna 2018. godine, Sud je primio zahtev podnosioca, koji je podneo preko pošte Kosova 28. maja 2018. godine.
7. Dana 16. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Snezhani Botusharovi i Almiru Rodriguesu. Dana 26. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Altayu Suroyu i Ivanu Čukaloviću.
8. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike Kosovo je imenovao nove sudije: Bajrama Ljatifija, Safeta Hoxhu, Radomira Labana, Remziu Istrefi-Peci i Nexhmija Rexhepija.
9. Dana 16. avgusta 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljati i Safet Hoxha.
10. Dana 24. avgusta 2018. godine, Sud je obavestio pravnog zastupnika o registraciji zahteva i tražio da popuni formular zahteva i podnese Sudu punomoćje koje dokazuje da ga je podnosilac zahteva ovlastio da ga zastupa pred Sudom.
11. Dana 18. septembra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo popunjen formular i druge dodatne dokumente, ali nije podneo punomoćje koje je tražio Sud.

12. Dana 19. septembra 2018. godine, Sud je ponovo tražio od podnosioca zahteva da podnese punomoćje za zastupanje.
13. Dana 5. oktobra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo punomoćje koje je tražio Sud.
14. Dana 15. oktobra 2018. godine, Sud je dostavio kopiju zahteva Žalbenom veću i Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP).
15. Dana 22. novembra 2018. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica slučaja

16. Dana 13. septembra 1991. godine, privremeni organ Društvenog preduzeća "Klokot Banja" (u daljem tekstu: Društveno preduzeće), je donelo odluku o udaljavanju podnosioca zahteva sa posla.
17. Protiv gore navedene odluke, podnosilac zahteva je podneo prigovor organu drugog stepena Društvenog preduzeća.
18. Dana 20. septembra 1991. godine, organ drugog stepena Društvenog preduzeća je odbio prigovor podnosioca zahteva, kao neosnovan, i potvrdio svoju odluku o njegovom udaljavanju sa posla.
19. Dana 7. jula 1999. godine, podnosilac zahteva se vratio na svoje prethodno radno mesto u Društvenom preduzeću i nastavio sa radom do privatizacije Društvenog preduzeća.
20. Dana 22. juna 2006. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Vitini (u daljem tekstu: Opštinski sud), za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka zbog udaljavanja sa posla 1991. godine.
21. Dana 2. novembra 2006. godine, Opštinski sud u Vitini (u daljem tekstu: Opštinski sud), je presudom C. br. 142/06 usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, poništio odluku Društvenog preduzeća od 13. septembra 1991. godine i obavezao Društveno preduzeće da nadoknadi podnosiocu zahteva neisplaćene lične dohotke od "13. septembra 1991. godine do 7. jula 1999. godine" u određenoj novčanoj vrednosti.
22. Opštinski sud je utvrdio da je podnosilac zahteva 1991. godine udaljen sa posla nezakonitom odlukom i na osnovu diskriminacije.
23. Neodređenog datuma, na gore navedenu presudu Opštinskog suda, Društveno preduzeće je izjavilo žalbu Okružnom sudu u Gnjilanu (u daljem tekstu: Okružni sud).
24. Dana 14. marta 2007. godine, Okružni sud je, rešenjem AC. br. 54/07, usvojio žalbu Društvenog preduzeća, kao osnovanu, ukinuo presudu C. br. 142/2006 Opštinskog suda od 2. novembra 2006. godine i predmet vratio na ponovno odlučivanje Opštinskom sudu.

25. Neodređenog datuma, počeo je postupak likvidacije Društvenog preduzeća.
26. Dana 9. decembra 2010. godine, podnosilac zahteva je Organu za likvidaciju Društvenog preduzeća pri Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: Organ za likvidaciju), podneo zahtev za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka zbog prevremenog prekida ugovora o radu za period od "18. avgusta 1991. godine do 7. jula 1999. godine".
27. Dana 7. februara 2011. godine, Opštinski sud je prekinuo postupak u vezi sa tužbenim zahtevom podnosioca (C. br. 142/06), i uputio podnosioca da zahtev za naknadu ličnih dohodaka ostvari preko Organa za likvidaciju.
28. Dana 20. septembra 2013. godine, Organ za likvidaciju je, odlukom GJI095-012, zahtev podnosioca za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka zbog prevremenog prekida ugovora o radu odbio, kao ništav.
29. Organ za likvidaciju je, pozivajući se na odredbe Zakona o udruženom radu (objavljen u Službenom listu br. 53/1976 i primenjiv na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 1999/24), ocenio da je zahtev podnosioca za naknadu ličnih dohodaka *"trebao da se podnese sudu ili nekom nadležnom organu u roku od tri godine od momenta kada se navodi da DP nije ispunilo svoje obaveze prema podnosiocu zahteva koje proizilaze iz radnog odnosa. Dakle, 3 godine od 1991. godine kada podnosilac zahteva nije dobio pun lični dohodak koji proizilazi iz radnog odnosa sa DP-om"*.
30. Dana 16. oktobra 2013. godine, podnosilac zahteva je na odluku Organa za likvidaciju od 20. septembra 2013. godine izjavio žalbu PKVS-u.
31. Podnosilac je u svom zahtevu prvo navodio da treba da mu se prizna pravo na naknadu za neisplaćene lične dohotke, jer ga je 1991. godine "organ nasilnih mera društvenog preduzeća" nezakonito udaljio sa posla i drugo, podnosilac zahteva je navodio da je njegov zahtev za naknadu ličnih dohodaka usvojen od strane Opštinskog suda presudom C. br. 142/06 od 3. novembra 2006. godine.
32. Dana 7. decembra 2015. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je (u daljem tekstu: Specijalizovano veće), presudom C-IV-13-2330, odbio žalbu podnosioca zahteva, kao neosnovanu, i potvrdio odluku Organa za likvidaciju GJI095-012 od 20. septembra 2013. godine, kao pravičnu i zasnovanu na zakonu.
33. Specijalizovano veće je svojom presudom, pozivajući se na član 608. Zakona o udruženom radu, utvrdio da što se tiče prvog navoda, podnosilac zahteva u žalbi nije priložio nijedan dokaz koji dokazuje da je podneo tužbu nadležnom sudu u roku od 3 (tri) godine od datuma kada mu je Društveno preduzeće prekinulo isplatu ličnih dohodaka 1991. godine.
34. Što se tiče drugog navoda podnosioca zahteva da je Opštinski sud, presudom C. br. 142/06 od 3. novembra 2006. godine, usvojio njegov tužbeni zahtev za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka, Specijalizovano veće je utvrdilo da ta *"presuda nije postala pravosnažna, pošto je ista poništena presudom Okružnog suda, a zatim, nakon što je predmet vraćen na ponovno suđenje, nije doneta nijedna nova sudska odluka u vezi sa ovim slučajem"*.

35. Prema Specijalizovanom veću, zahtev za naknadu ličnih dohodaka podnosioca zahteva je zastareo nakon 3 (tri) godine od momenta kada mu je Društveno preduzeće prekinulo isplatu ličnih dohodaka, i štaviše, Opštinski sud, koji je razmotrio tužbeni zahtev podnosioca podnet 22. juna 2006. godine, nije bio nadležan za razmatranje zahteva protiv društvenih preduzeća koje su u ono vreme bilo pod administracijom KAP-a.
36. Dana 24. decembra 2015. godine, na gore navedenu presudu Specijalizovanog veća, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Žalbenom veću. Podnosilac zahteva je u žalbi ponovo naveo da je 1991. godine diskriminatorno udaljen sa posla i da je 7. jula 1999. godine ponovo vraćen na svoje radno mesto gde je radio do privatizacije Društvenog preduzeća. Podnosilac zahteva je tražio od Žalbenog veća da razmotri sve dokaze koje je podneo, da poništi presudu Specijalizovanog veća i potvrdi presudu Opštinskog suda C. br. 142/06 od 2. novembra 2001. godine.
37. Dana 3. maja 2018. godine, Žalbeno veće je, odlukom AC-I-15-0292-A0001, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Specijalizovanog veća od 7. decembra 2015. godine.
38. Žalbeno veće se složilo u potpunosti sa ocenom Specijalizovanog veća da podnosilac zahteva nije dokazao da je podneo tužbu nadležnom sudu u roku od 3 (tri) godine od datuma kada mu je Društveno preduzeće prekinulo isplatu ličnih dohodaka 1991. godine. Žalbeno veće je takođe potvrdilo zaključak Specijalizovanog veća da presuda Opštinskog suda nije bila pravosnažna i da i u vreme podnošenja tužbenog zahteva od strane podnosioca 2006. godine, njegov zahtev za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka na osnovu člana 608. Zakona o udruženom radu bio zastareo, budući da je od 1991. godine do 2006. godine prošlo više od 3 (tri) godine.
39. Žalbeno veće je na kraju utvrdilo da podnosilac zahteva ni u svojoj žalbi *“[...] nije pružio nikakav dokaz ili neki dodatni argument koji bi mogao izmeniti činjenične okolnosti u ovoj pravnoj stvari. On je samo ponovio iste navode koje je već naglasio pred Specijalizovanim većem”*.

Navodi podnosioca

40. Podnosilac zahteva tvrdi povredu prava garantovana članom 46. Ustava.
41. Podnosilac zahteva ističe da je 1991. godine na osnovu diskriminacije udaljen sa posla. U tom smislu, podnosilac zahteva navodi da je njegov zahtev za naknadu ličnih dohodaka zbog udaljavanja sa posla usvojen i presudom Opštinskog suda, C. br. 142/06 od 2. novembra 2006. godine.
42. Podnosilac zahteva navodi da je osporena odluka *“[...] usvojena u suprotnosti sa odredbama Ustava [Kosova], i to na osnovu povreda osnovnih prava, [...] niko ne može diskriminisati po ustavnim osnovama, ovo je takođe regulisano i rezolucijom br. 1096 Skupštine Saveta Evrope”*.
43. Podnosilac zahteva, na kraju, traži od Suda da oceni ustavnost osporene odluke i utvrdi da je Žalbeno veće *“povredilo odredbe Ustava [...] član 46, stavke 1 i 2 Ustava Kosovo [...]”*.

Prihvatljivost zahteva

44. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje utvrđene Zakonom i Poslovníkom.
45. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:
- “1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.*
46. Sud se poziva i na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:
- „Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.*
47. Sud se poziva na i član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:
- “Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]”.*
48. Što se tiče ispunjavanja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu AC-I-15-0292-A0001 Žalbenog veća, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naveo prava i slobode za koje tvrdi da su povređene, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.
49. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovníka. Pravilo 39 (2) Poslovníka propisuje uslove na osnovu kojih Sud može razmotriti zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2), posebno propisuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
50. Sud prvo podseća da je, odlukom GJI095-0012 Organa za likvidaciju, zahtev podnosioca za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka zbog prekida radnog odnosa odbijen, kao ništav. Odluka je, uključujući i sve zaključke Organa za likvidaciju, potvrđena od strane Specijalizovanog veća presudom C-IV-13-2330 od 7. decembra 2015. godine i na kraju od strane Žalbenog veća presudom AC-I-15-0292-A0001 od 3. maja 2018. godine.
51. Podnosilac u svom zahtevu tvrdi da su mu osporenim odlukom Žalbenog veća povređena prava garantovana članom 46. [Zaštita imovine] Ustava i obrazlaže da je njegov zahtev za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka zbog udaljavanja sa posla 1991. godine odbijen bez zakonske osnove. Pored toga, on navodi da je njegov zahtev za naknadu ličnih dohodaka usvojen od strane Opštinskog suda

presudom C. br. 142/06, koja je prema rečima podnosioca zahteva, bila pravosnažna.

52. Sud primećuje da je podnosilac zahteva isti navod pokrenuo i u žalbama izjavljenim pred Specijalizovanim većem i Žalbenim većem.
53. U ovom slučaju, Sud podseća na presudu Specijalizovanog veća, kojom je potvrđeno obrazloženje dato od strane Organa za likvidaciju. Specijalizovano veće je potvrdilo da gore navedena presuda Opštinskog suda nije bila pravosnažna, jer je ista poništena presudom Okružnog suda AC. br. 54/07 od 14. marta 2007. godine i predmet je vraćen na ponovno suđenje prvom stepenu, koji nije doneo novu sudsku odluku u vezi sa tužbenim zahtevom podnosioca.
54. Specijalizovano veće je dalje odbilo tužbeni zahtev podnosioca za naknadu ličnih dohodaka neisplaćenih od strane Društvenog preduzeća, sa obrazloženjem da podnosilac zahteva nije priložio nijedan dokaz, koji bi dokazao da je podneo tužbu nadležnom sudu u roku od 3 (tri) godine od datuma kada mu je Društveno preduzeće prekinulo isplatu ličnih dohodaka 1991. godine, kao što je i propisano odredbama Zakona o udruženom radu primenjiv u to vreme. Shodno tome, prema zaključku Organa za likvidaciju i utvrđivanju Specijalizovanog veća, zahtev podnosioca za naknadu ličnih dohodaka je zastareo nakon 3 (tri) godine od momenta kada mu je Društveno preduzeće, 1991. godine, prekinulo isplatu ličnih dohodaka. S tim u vezi, Specijalizovano veće je u nastavku takođe ocenilo da *“Opštinski sud u Vitini u vreme kad je razmatrao ovu tužbu, nije bio nadležan da razmatra pitanja koja se tiču zahteva protiv DP-a koje su sada već pod administracijom KAP-a”*.
55. Svi gore navedeni zaključci i nalazi Specijalizovanog veća pojedinačno je potvrdilo Žalbeno veće, kao pravične i osnovane na zakonu.
56. Žalbeno veće je zaključilo da podnosilac zahteva ni u svojoj žalbi uloženoj Žalbenom veću nije pružio dokaze ili dodatne argumente, koji bi potkrepili njegov navod, već je samo ponovio iste navode koje je pokrenuo i pred Specijalizovanim većem.
57. U smislu gore navedenih argumenata, Sud primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa utvrđivanjem činjenica i relevantnim zakonskim tumačenjima sprovedenim od strane Specijalizovanog veća i Žalbenog veća.
58. S tim u vezi, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama i zakonu (zakonitost), navodno izvršenim od strane redovnih sudova, osim i u meri koliko su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Sam Sud ne može da oceni zakon koji je doveo dotle redovan sud da usvoji jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo prevazilaženjem granica postavljenim u njegovoj jurisdikciji. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava. (Vidi: slučaj *García Ruiz protiv Španije*, ESLJP br. 30544/96 od 21. januara 1999. godine, stav 28 i, vidi: slučaj KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
59. Sud ponovo ističe da su zaključci Specijalizovanog veća i Žalbenog veća doneti nakon detaljnog razmatranja navoda pokrenutih od strane podnosioca zahteva. Na

taj način, podnosiocu zahteva je pružena prilika da u svim fazama postupka iznese argumente i dokaze koji potkrepljuju njegov navod.

60. Svi navodi podnosioca zahteva, koji su bili relevantni za odlučivanje u vezi sa ovim slučajem, saslušani su i razmotreni na pravilan način od strane Specijalizovanog veća i Žalbenog veća. Shodno tome, Sud zaključuje da su postupci pred redovnim sudovima, gledano u celosti, bili pravični (vidi: *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30).
61. Stoga, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dokazao i potkrepio svoju tvrdnju o povredi prava garantovano članom 46. Ustava.
62. Sud ističe da sama činjenica da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom odluka Specijalizovanog veća i Žalbenog veća, i samo pominjanje relevantnog člana Ustava, bez razrade navodne povrede, nije dovoljno da podnosilac zahteva izgradi argumentovanu tvrdnju o ustavnoj povredi. Kada se tvrdi takva povreda Ustava, podnosioci zahteva moraju da obezbede obrazloženu tvrdnju i uverljiv argument (vidi: slučaj Ustavnog suda KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33).
63. Na osnovu napred navedenih razloga, Sud zaključuje da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdavaju njegovu tvrdnju o povredi ustavnog prava garantovanog članom 46. Ustava.
64. Stoga, u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, i shodno tome, neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, na sednici održanoj 22. novembra 2018. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

